

Nr 37

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring av förordningen den 1 juni 1951 (nr 440) med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion) jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 17 februari 1956 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 71, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om ändring av förordningen den 1 juni 1951 (nr 440) med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion).

Det ovannämnda *författningsförslaget* är av följande lydelse.

Förslag

till

förordning om ändring av förordningen den 1 juni 1951 (nr 440) med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion)

Härigenom förordnas, att avdelning A, avdelning B punkt 5 c), punkt 6 b) och punkt 11, avdelning D punkterna 1 och 2 samt avdelning E av förordningen den 1 juni 1951 med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion)¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

A. Allmänna värderingsgrunder

Skogsmark med — — — där bedrivs.

Skogsmark med — — — där bedrivs.

Skogens avkastning — — — skogen hänförs.

Skogens avkastning — — — skogen hänförs.

Eftersom det ej kan förutses vilka

Eftersom det ej kan förutses vilka

¹ Senaste lydelse av avdelning E se 1954:49.

(Nuvarande lydelse)

priser virket vid avverkningen kommer att betinga, göras för beräkning av det framtida utbytet i penningar vissa antaganden beträffande priserna. Priserna å rotstående skog av olika slag bestämmas sålunda för olika avsättningslägen inom särskilda prisområden. Till grund för prissättningen läggas medeltalen av gällande medelhöstpriser under *de närmaste fem kalenderåren innan taxeringen påbörjas* (priser enligt femårsregeln). Den vid taxeringstillfället sålunda antagna prisnivån förutsättes bli bestående och gällande för framtida avverkningar.

Om det — — — att utröna.

För taxeringen — — — följande sätt.

Uppskattning sker — — — för skogsbruket.

Särskilda värden — — — det avverkas.

I viss — — — av kalmark.

Att särskilda — — — 10 § kommunalskattelagen.

(Föreslagen lydelse)

priser virket vid avverkningen kommer att betinga, göras för beräkning av det framtida utbytet i penningar vissa antaganden beträffande priserna. Priserna å rotstående skog av olika slag bestämmas sålunda för olika avsättningslägen inom särskilda prisområden. Till grund för prissättningen läggas medeltalen av gällande medelhöstpriser under *den period om fem kalenderår, som utgår med tredje kalenderåret före taxeringsåret* (priser enligt femårsregeln). Den vid taxeringstillfället sålunda antagna prisnivån förutsättes bli bestående och gällande för framtida avverkningar.

Om det — — — att utröna.

För taxeringen — — — följande sätt.

Uppskattning sker — — — för skogsbruket.

Särskilda värden — — — det avverkas.

I viss — — — av kalmark.

Att särskilda — — — 10 § kommunalskattelagen.

B. Bestämmelser rörande uppskattningen

5. Virkesförrådets uppskattning.

c) Därest det beträffande viss barrskog ej finnes anledning antaga att sammansättningen av den medelgrova och den klena skogen avsevärt avviker från den vid förhandenvarande förekomst av grov skog normala, må en mera summarisk uppdelning av virkesförrådet ske, därvid anges allenast, med en noggrannhet av minst tiotal procent, det i virkesförrådet ingående förrådet av grov barrskog samt, då *bestämmelserna i punkt 11 tillämpas*, med en noggrannhet av minst tjugufemtal procent, förekomsten av gran. En efter omständigheterna lämpad summarisk uppdelning av virkesförrådet må ske jämväl beträffande lövskog, om ej ett i huvudsak riktigt taxeringsresultat därigenom äventyras.

5. Virkesförrådets uppskattning.

c) Därest det beträffande viss barrskog ej finnes anledning antaga att sammansättningen av den medelgrova och den klena skogen avsevärt avviker från den vid förhandenvarande förekomst av grov skog normala, må en mera summarisk uppdelning av virkesförrådet ske, därvid anges allenast, med en noggrannhet av minst tiotal procent, det i virkesförrådet ingående förrådet av grov barrskog samt, då *tall och gran vid prissättningen behandlas såsom skilda grupper enligt bestämmelserna i punkt 11*, med en noggrannhet av minst tjugufemtal procent, förekomsten av gran. En efter omständigheterna lämpad summarisk uppdelning av virkesförrådet må ske jämväl beträffande lövskog, om ej ett i huvudsak riktigt taxeringsresultat därigenom äventyras.

(Nuvarande lydelse)

Sådan summarisk — — — för handen.

6. Skogskubikmeterpris.

b) En skogskubikmeter — — — det avverkas.

Prisberäkningen skall — — — av skogskubikmeterpriserna.

Ett typträd skall representera hela den trädslagsklass det avser och får sålunda anses vara sammansatt av de trädslag, som ingå i trädslagsklassen, i ungefär samma proportion som dessa förekomma inom prisområdet. Det kan emellertid vid taxeringen vanligen anses tillfyllest att låta träd av ett eller flera inom trädslagsklassen förhärskande trädslag företräda trädslagsklassen i dess helhet. Att särskilda typträd dock stundom skola finnas för olika grupper av en trädslagsklass och i regel för tall och för gran, framgår av punkt 11.

11. Förfarandet vid prisvariationer inom en trädslagsklass.

Uppdelningen på de tre trädslagsklasserna barrskog, ordinär lövskog och ädel lövskog betingas främst därav att för var och en av dem kunna antagas i huvudsak lika tillväxtförhållanden och ensartad avverkningsordning, varav följer att för varje sådan klass skola gälla gemensamma skogsvärdefaktorer. I det föregående har antagits att även gemensamma skogskubikmeterpriser bestämmas för varje trädslagsklass, och att till följd därav typträden i princip skola anses vara sammansatta av förekommande olika trädslag inom varje trädslagsklass. Emellertid är det beträffande barrskog normalt, beträffande ädel lövskog vanligt och beträffande ordinär lövskog möjligt, att inom trädslagsklassen priserna för olika trädslag så variera att gemensamma skogskubikmeterpriser skulle framstå såsom olämpliga. I dylika fall skola de olika trädslagen gruppvis eller vart för sig i avseende å uppskattning av virkesförråd och bestämmande av skogskubikmeterpriser behandlas så-

(Föreslagen lydelse)

Sådan summarisk — — — för handen.

6. Skogskubikmeterpris.

b) En skogskubikmeter — — — det avverkas.

Prisberäkningen skall — — — av skogskubikmeterpriserna.

Ett typträd skall representera hela den trädslagsklass det avser och får sålunda anses vara sammansatt av de trädslag, som ingå i trädslagsklassen, i ungefär samma proportion som dessa förekomma inom prisområdet. Det kan emellertid vid taxeringen vanligen anses tillfyllest att låta träd av ett eller flera inom trädslagsklassen förhärskande trädslag företräda trädslagsklassen i dess helhet. Att särskilda typträd dock stundom skola finnas för olika grupper av en trädslagsklass framgår av punkt 11.

11. Förfarandet vid prisvariationer inom en trädslagsklass.

Uppdelningen på de tre trädslagsklasserna barrskog, ordinär lövskog och ädel lövskog betingas främst därav att för var och en av dem kunna antagas i huvudsak lika tillväxtförhållanden och ensartad avverkningsordning, varav följer att för varje sådan klass skola gälla gemensamma skogsvärdefaktorer. I det föregående har antagits att även gemensamma skogskubikmeterpriser bestämmas för varje trädslagsklass, och att till följd därav typträden i princip skola anses vara sammansatta av förekommande olika trädslag inom varje trädslagsklass. Emellertid förekommer det, att inom viss trädslagsklass priserna för olika trädslag så variera att gemensamma skogskubikmeterpriser skulle framstå såsom olämpliga. I dylika fall skola de olika trädslagen gruppvis eller vart för sig i avseende å uppskattning av virkesförråd och bestämmande av skogskubikmeterpriser behandlas såsom om de utgjorde en hel trädslagsklass. I fråga om förfarandet vid prissättningen kan åt-

(Nuvarande lydelse)

som om de utgjorde en hel trädslagsklass. I fråga om förfarandet vid prissättningen kan åtskillnad mellan de olika trädslagen göras redan vid den antagna aptering, varom statens skogsforskningsinstitut i samråd med skogsstyrelsen meddelar föreskrifter, eller först vid den uppdelning på sortiment som verkställes vid taxeringen. Beträffande trädslag, för vilka sålunda särskild prissättning skall ske, anknytes denna till typträd av vederbörlig grovlek inom ifrågavarande trädslag. För den eller de prisrelationer, som framkomma genom jämförelse mellan skogskubikmeterpriserna å typträden inom varje trädslag eller grupp av trädslag, uppsökas i vederbörlig tabell de beträffande trädslagsklassen i sin helhet gällande skogsvärdefaktorerna, och uppskattningen av skogsvärdet sker med ledning av dessa och de fastställda skogskubikmeterpriserna för trädslaget eller gruppen av trädslag. Markvärdet bestämmes däremot alltid på sätt i punkt 10 sägs.

Inom trädslagsklassen barrskog skola regelmässigt tall och gran behandlas såsom skilda grupper med iakttagande att, där andra slag av barrträd förekomma, de efter omständigheterna sammanföras med ettdera av dessa trädslag. Därest inom visst trädslag — på grund av växlande stamform och grenighet m. m. hos träden — skogen i avseende å kvalitet och användbarhet till gagnvirke företer sådana olikheter att skilda prissättningsgrunder finnas böra tillämpas, kan en uppdelning av detta trädslag ske på skilda grupper.

(Föreslagen lydelse)

skillnad mellan de olika trädslagen göras redan vid den antagna aptering, varom statens skogsforskningsinstitut i samråd med skogsstyrelsen meddelar föreskrifter, eller först vid den uppdelning på sortiment som verkställes vid taxeringen. Beträffande trädslag, för vilka sålunda särskild prissättning skall ske, anknytes denna till typträd av vederbörlig grovlek inom ifrågavarande trädslag. För den eller de prisrelationer, som framkomma genom jämförelse mellan skogskubikmeterpriserna å typträden inom varje trädslag eller grupp av trädslag, uppsökas i vederbörlig tabell de beträffande trädslagsklassen i sin helhet gällande skogsvärdefaktorerna, och uppskattningen av skogsvärdet sker med ledning av dessa och de fastställda skogskubikmeterpriserna för trädslaget eller gruppen av trädslag. Markvärdet bestämmes däremot alltid på sätt i punkt 10 sägs.

Behandlas inom trädslagsklassen barrskog tall och gran såsom skilda grupper skall iakttagas att, där andra slag av barrträd förekomma, de efter omständigheterna sammanföras med ettdera av dessa trädslag. Därest inom visst trädslag — på grund av växlande stamform och grenighet m. m. hos träden — skogen i avseende å kvalitet och användbarhet till gagnvirke företer sådana olikheter att skilda prissättningsgrunder finnas böra tillämpas, kan en uppdelning av detta trädslag ske på skilda grupper.

D. Anvisningar som före allmän fastighetstaxering meddelas av statens skogsforskningsinstitut

1. Före allmän fastighetstaxering skall statens skogsforskningsinstitut efter samråd med skogsstyrelsen senast den 1 juni året näst före taxeringsåret fastställa för den följande

1. Före allmän fastighetstaxering skall statens skogsforskningsinstitut efter samråd med skogsstyrelsen senast den 1 maj året näst före taxeringsåret fastställa för den följande

(Nuvarande lydelse)

taxeringsperioden gällande centrala skogstaxeringsanvisningar. I dessa anvisningar skola bestämmas de områden som skola för de vanligast förekommande trädslagen vara apteringsområden, under iakttagande att varje apteringsområde skall vara ett sådant större område där, enligt vad riksskogstaxeringarna utvisa, skogen har i huvudsak ensartad karaktär i avseende å trädens stamform, barktjockleken hos träden samt trädens kvalitet.

Tillika skall — — — såsom gagnvirke.

I de — — — från tyträden.

2. Statens skogsforskningsinstitut skall vidare, på grundval av riksskogstaxeringarna, senast den 15 september året näst före taxeringsåret till varje länsstyrelse avlämna uppgifter för länet eller i skogligt avseende likartade delar av länet om den ungefärliga arealen av skogsmark och av övrig mark, skogsmarkens genomsnittliga godhetsgrad samt virkesförrådets genomsnittliga storlek och fördelning på trädslagsklasser och förrådsgrupper samt, i förekommande fall, trädslag.

(Föreslagen lydelse)

taxeringsperioden gällande centrala skogstaxeringsanvisningar. I dessa anvisningar skola bestämmas de områden som skola för de vanligast förekommande trädslagen vara apteringsområden, under iakttagande att varje apteringsområde skall vara ett sådant större område där, enligt vad riksskogstaxeringarna utvisa, skogen har i huvudsak ensartad karaktär i avseende å trädens stamform, barktjockleken hos träden samt trädens kvalitet.

Tillika skall — — — såsom gagnvirke.

I de — — — från tyträden.

2. Statens skogsforskningsinstitut skall vidare, på grundval av riksskogstaxeringarna, senast den 1 augusti året näst före taxeringsåret till varje länsstyrelse avlämna uppgifter för länet eller i skogligt avseende likartade delar av länet om den ungefärliga arealen av skogsmark och av övrig mark, skogsmarkens genomsnittliga godhetsgrad samt virkesförrådets genomsnittliga storlek och fördelning på trädslagsklasser och förrådsgrupper samt, i förekommande fall, trädslag.

E. Uppgifter och förslag som före allmän fastighetstaxering avgivas av skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen skall före allmän fastighetstaxering efter samråd med domänstyrelsen och statens skogsforskningsinstitut senast den 15 september året näst före taxeringsåret till varje länsstyrelse för varje del av vederbörande län

dels avlämna uppgifter rörande bruttohöstpriser för olika sortiment av olika trädslag samt under B. i punkt 6 c) avsedda kostnader under de år, vilkas förhållanden skola ligga till grund för taxeringen,

dels avgiva förslag om vilka trädslag skola i avseende å uppskattning av virkesförråd och bestämmande av skogskubikmeterpriser behandlas såsom särskild grupp inom en träd-

Skogsstyrelsen skall före allmän fastighetstaxering efter samråd med domänstyrelsen och statens skogsforskningsinstitut senast den 1 maj året näst före taxeringsåret till varje länsstyrelse för varje del av vederbörande län

dels avlämna uppgifter rörande bruttohöstpriser för olika sortiment av olika trädslag samt under B. i punkt 6 c) avsedda kostnader under de år, vilkas förhållanden skola ligga till grund för taxeringen,

dels avgiva förslag om vilka trädslag skola i avseende å uppskattning av virkesförråd och bestämmande av skogskubikmeterpriser behandlas såsom särskild grupp inom en träd-

(Nuvarande lydelse)

slagsklass samt vilka skogskubikmeterpriser som skola tillämpas för ifrågakommande typträd i vanligen förekommande fall för olika apterings- och pridförutsättningar.

I den — — — och förslag.

(Föreslagen lydelse)

slagsklass samt vilka skogskubikmeterpriser som skola tillämpas för ifrågakommande typträd i vanligen förekommande fall för olika apterings- och pridförutsättningar.

I den — — — och förslag.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. I avseende å 1957 års allmänna fastighetstaxering skall iakttagas att till grund för pridföreläggningen skola läggas medeltalen av gällande medelhöstpriser under kalenderåren 1950 samt 1952—1954, därvid bruttopriserna dock skola reduceras med 20 procent, samt att sådana i skogsvärderingsinstruktionen använda uttryck som femårsregel, femårsmedeltal o. likn. skola anses hava den innebörd, som följer av vad nyss sagts angående de år vilka skola ligga till grund för pridföreläggningen.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 505 av herr *Spetz m. fl.* och II: 662 av herr *von Seth m. fl.*, vari hemställt, »att riksdagen måtte med avslag på Kungl. Maj:ts proposition besluta bibehålla de uppskattningsgrunder som fastställt i skogsvärderingsinstruktionen den 1 juni 1951 (nr 437) med de justeringar utskottet kan finna skäligen»; ävensom

2) motionen I: 499 av herrar *Werner* och *Lodenus*, vari hemställt, »att riksdagen vid behandling av propositionen nr 71 och i anledning av de verkningar, som måste bli en följd av propositionens ikraftträdande, måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning av frågan om höjning av det skattefria avdraget vid förmögenhets- och arvsbeskattning, så att förslag i ämnet kan föreläggas senast 1957 års riksdag».

Till behandling i detta sammanhang har utskottet jämväl upptagit de vid riksdagens början väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 114 av herr *Spetz* och II: 161 av herr *Nilsson* i Svälöv, vari hemställt, »att riksdagen må besluta att nästa fastighetstaxering skall äga rum år 1959 och därefter vart sjunde år samt att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig författningsändring».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 114, I: 499 och I: 505.

Gällande bestämmelser om fastighetstaxering

Allmän fastighetstaxering skall enligt 12 § kommunalskattelagen ske vart femte år. Senaste allmänna fastighetstaxeringen skulle egentligen ha ägt rum år 1950, men blev genom skilda beslut uppskjuten två år och företogs därför först år 1952. Eftersom nämnda uppskovsbeslut icke avsåg kommande taxeringar, skulle ny allmän fastighetstaxering ha ägt rum år 1955, men även den taxeringen blev uppskjuten i två år. I samband med det senaste uppskovsbeslutet föreskrevs (SFS nr 46/1954), att nästa allmänna fastighetstaxering skall äga rum år 1957 och därefter vart femte år. Därigenom hade en återgång ägt rum till den i kommunalskattelagen föreskrivna ordningen med allmän omtaxering av fastigheterna vart femte år.

För den gamla skogsvärderingsmetoden, som i princip tillämpats vid allmänna fastighetstaxeringar sedan år 1922, återfinnes fastställda uppskattningsgrunder i skogsvärderingsinstruktionen den 1 juni 1951, nr 437. Uppskattningsgrunderna för den nya metoden har upptagits i skogsvärderingsinstruktionen den 1 juni 1951, nr 440. Sistnämnda författning skall tillämpas första gången vid 1957 års allmänna fastighetstaxering.

Redogörelse för metoderna för värdering av skog

Det utmärkande för de alltifrån början av 1920-talet tillämpade bestämmelserna om värdering av skog är att de gå ut på att fastställa ett avkastningsvärde å egendomen, d. v. s. ett värde som baseras direkt på den för framtiden beräknliga avkastningen av skogen. I detta avseende har skogsvärderingen skilt sig från värdering av all annan fastighet, vilken avsett att komma fram till allmänna saluvärdet vid den för taxeringen aktuella tidpunkten.

Enligt *den gamla metoden* sker fastställande av avkastningsvärdet å mark och därå växande skog så, att man uppskattar värdet av den årliga virkesavkastningen från marken vid normal skogstillgång, varefter detta värde kapitaliseras efter viss procentsats. Räntefoten var vid 1952 års taxering fastställd till fem procent. Det antal årsavkastningar, varmed man enligt den fastställda procentsatsen skall räkna vid kapitaliseringen, fördelas därvid å skogsmarken och den därå växande skogen så, att av sammanlagda värdet ungefär 18 procent kommer att belöpa å marken och återstoden å skogen (med en räntefot av fem procent belöper 3,5 årsavkastningar å marken och 16,5 årsavkastningar å den växande skogen). Det i enlighet härmed fastställda värdet för marken anses utgöra markens taxeringsvärde. Det erhållna värdet för skogen däremot anses användbart som omedelbart uttryck för skogsvärdet endast om den beräknade normala värdeavkastningen är just den som kan genast och uthålligt uttagas, d. v. s. om den å fastigheten befintliga skogstillgången är normal, vilket uttryckes med att relativa skogstillgången är 1,0. Avviker skogen beträffande virkesförrådet, som skall sär-

skilt uppskattas och angivas, eller beträffande virkesförrådets sammansättning med avseende på åldrar och trädslag samt grövre och klenare dimensioner från det tillstånd, som anses motsvara normal skogstillgång, jämkas skogsvärdet uppåt eller nedåt genom multiplikation med ett tal, som ger uttryck för relativa skogstillgången i det särskilda fallet, alltså med t. ex. 0,9, 0,8 etc., om skogstillgången värdemässigt är mindre än normal, och med 1,1, 1,2 etc., om skogstillgången är större än normal. Relativa skogstillgången erhålles genom två räkneoperationer. Först ställes det verkliga virkesförrådet i relation till det virkesförråd, som skulle funnits, om skogen varit »normal», vilket förråd finns för olika boniteter och omloppstider angivet i en för taxeringen av Kungl. Maj:t fastställd tabell, den s. k. normalförrådstabellen, varefter det sålunda erhållna talet, »relativa virkesförrådet», jämkas med hänsyn till förekommande avvikelser från normaltillståndet i fråga om skogens sammansättning beträffande åldersklasser, trädslag etc.

Årsavkastningens värde för en viss fastighet bestämmes av fyra faktorer: skogsmarksareal, bonitet, rotvärde och allmänna kostnader för skogsbruket. Boniteten uttrycker markens årliga virkesavkastningsförmåga, angiven i kbm per har. Rotvärdet avser värdet av normala virkesavkastningen, uttryckt i nettopris per kbm å rot och fastställt för varje fastighet på grundval av genomsnittliga priser och avverkningskostnader för olika sortiment under viss före taxeringens början förfluten period. Vid 1952 års taxering lades till grund för värderingen nettopriserna under åren 1945—1949. Bruttopriserna reducerades dock med 20 procent på grund av antagna onormala prisförhållanden. De allmänna kostnaderna avser kostnader för skogens vård, förvaltning m. m. och skall generellt beräknas till viss del av det efter boniteten och rotvärdet beräknade värdet å årliga virkesavkastningen per har. Vid 1952 års taxering utgjorde detta avdrag i allmänhet 33 procent. I vissa särskilda fall kunde förhöjt avdrag ifrågakomma.

Rörande *den tidigare behandlingen av frågan om en omarbetning av skogstaxeringsbestämmelserna* må här anföras följande.

Sedan det redan under förarbetena till 1938 års allmänna fastighetstaxering gjorts uttalanden om vissa svagheter hos den nuvarande metoden för taxering av skogsfastighet, särskilt avseende reglerna om den relativa skogstillgångens bestämmande, hemställde den år 1936 tillsatta kommunalskatteredningen hos Kungl. Maj:t om en undersökning för att utröna huruvida icke en förbättring i taxeringsresultatet skulle kunna vinnas genom jämkning i eller bättre utformning av de dåvarande grunderna för värdering av skogsmark och växande skog. I anledning härav anmodades domänstyrelsen verkställa en sådan undersökning, och den 30 juni 1941 avlämnade domänstyrelsen ett förslag till nya bestämmelser om taxeringen. Det sålunda framlagda förslaget, vari den nya metoden för skogstaxering första gången presenterades, undersöktes för praktiskt bruk vid en genom domänstyrelsens försorg verkställd provtaxering i fyra kommuner i olika delar av landet, varefter och sedan förslaget varit på remiss hos åtskilliga myndigheter och sammanslutningar de föreslagna bestämmelserna blev föremål

för överarbetning i finansdepartementets skatteberedning. De sålunda överarbetade bestämmelserna förelades 1944 års riksdag genom en till riksdagen avlåten proposition (nr 240) angående 1945 års allmänna fastighets-taxering. Kungl. Maj:t föreslog till antagande en skogsvärderingsinstruktion med de nya bestämmelserna, men vid propositionen hade fogats även ett förslag till skogsvärderingsinstruktion enligt den tidigare metoden, där-est riksdagen funne sig icke böra antaga den nya metoden, för tillämpning vid 1945 års fastighetstaxering.

I sitt över propositionen avgivna betänkande (nr 35) anförde 1944 års bevillningsutskott, att det funnit goda skäl tala för att den föreslagna nya metoden för skogstaxering i flera hänseenden vore att föredraga framför den förutvarande. Vad som gäve den nya metoden företråde framför den äldre vore främst, att genom den nya metoden kunde, om erforderliga primäruppgifter vore för handen, vinnas en bättre avvägning och en riktigare differentiering av taxeringsvärdena för olika fastigheter inbördes. Visserligen torde även med tillämpning av den förutvarande metoden möjlighet att erhålla en bättre avvägning av taxeringsvärdena å olika fastigheter inbördes än som dittills skett förefinnas, men metoden som sådan gäve ingen säkerhet härför. Den nya metoden däremot syntes under angiven förutsättning i sig själv innebära garanti för en riktigare avvägning. Vid tillämpning av den nya metoden kunde, sedan erforderliga primäruppgifter utrönts, utan mera invecklade räkneoperationer erhållas det värde, som fastigheten skulle ha i förhållande till andra fastigheter. Det förhållandet att i den nya metoden värderingen anknötes till det sätt, på vilket skogsbruket i olika delar av landet faktiskt bedreves, och ej till ett »efter rationella grunder» bedrivit skogsbruk, syntes även ägnat att giva riktigare taxeringsvärden. Försäljningsvärdena bestämdes nämligen uppenbarligen av det verkliga utbyte av skogen, som flertalet köpare räknade med, och icke av det utbyte, som ett fåtal köpare med särskilt goda skogliga insikter kunde utvinna ur densamma. Genom den nya metoden syntes även en bättre avvägning kunna erhållas vid skogstaxering i olika delar av landet, enär hänsyn toges till de klimatiska förhållandenas inverkan på produktionsförmågan genom landets uppdelning i tillväxtområden. Att den nya metoden skulle komma att rent tekniskt kräva ökat räknearbete vore otvivelaktigt men den omständigheten att i den nya metoden den relativa skogstillgången ersatts av flera särskilda faktorer, vilka skulle bestämmas var för sig, innebure icke, att denna metod gjorde taxeringsarbetet mera komplicerat än det varit förut. Enligt den förutvarande metoden skulle nämligen vid den relativa skogstillgångens bestämmande, om riktigt resultat skulle kunna erhållas, hänsyn tagas till en mångfald faktorer såsom i vad mån virkesförrådets storlek avveke från det s. k. normalförrådet samt huruvida och i vad mån virkesförrådet med avseende å åldrar och mogenhetsklasser samt grövre och klenare dimensioner avveke från det tillstånd, som ansåges motsvara normal skogstillgång. Till den nya metodens företräden borde slutligen räknas, att i sådana fall, då taxeringsvärdet av beskattningsnämnderna blivit oriktigt bestämt, veder-

börande skogsägare ägde möjlighet att genom verkställande av en enkel stamräkning få fastslaget, vilket värde som borde åsättas fastigheten. Möjligheten att genom besvär vinna rättelse i en oriktig taxering bleve förden skull betydligt större än förut. Den nya metoden syntes sålunda vara ägnad att hos skogsägarna väcka intresse för en uppskattning av skogstillgångarna å deras fastigheter. Enbart detta förhållande borde givetvis så småningom kunna bidra till förbättrade taxeringsresultat.

Utskottet hyste dock betänkligheter mot att genomföra den nya metoden redan vid 1945 års allmänna fastighetstaxering och anförde i detta avseende.

Eftersom hushållningsplaner eller andra uppskattningshandlingar torde finnas tillgängliga endast för ett relativt ringa antal skogar, skulle värderingen enligt den nya metoden, om denna nu genomföres, i flertalet fall komma att ske efter de mera schablonmässiga beräkningsgrunder, som förutsättas vid användningen av hjälptabell nr 2¹. Såsom ovan nämnts har i propositionen avsetts, att beskattningsnämnderna vid tillämpningen av denna hjälptabell skola till ledning för värderingen ha tillgång till de vid riksskogstaxeringen inhämtade uppgifterna samt kunna anställa jämförelser med särskilda typskogar. Det är emellertid att märka, att den senaste riksskogstaxeringen för närvarande ägt rum endast i de sex nordligaste länen. I de aderton sydligaste länen, d. v. s. länen söder om Kopparbergs och Gävleborgs län, har en fullständig riksskogstaxering icke skett sedan åren 1923—1929. Enligt i propositionen lämnad uppgift ha inom sistnämnda län nyligen utförda stickprovstaxeringar i form av s. k. vedskogsinventeringar givit anledning förmoda, att virkesförrådet och dess sammansättning efter den föregående riksskogstaxeringen undergått betydande förändringar inom dessa områden. I en stor del av landet skulle alltså, om den nya metoden nu genomföres, icke vid taxeringen av fastigheter, för vilka uppskattningshandlingar saknas, finnas annat jämförelsematerial än typskogar. Med hänsyn till den korta tid, som nu återstår till taxeringsarbetets början, synes för övrigt kunna befaras, att bearbetningen av de vid typskogsundersökningarna vunna resultaten icke medhinner i den utsträckning, som kan anses erforderlig. — — — Ett genomförande av den nya metoden vid 1945 års allmänna fastighetstaxering skulle otvivelaktigt medföra en betydande ökning av förberedelsearbetet till denna taxering i jämförelse med det arbete, som skulle erfordras, därest den nuvarande metoden bibehölls för ännu en taxeringsperiod. Det skogstekniska förberedelsearbetet torde i stor utsträckning få utföras av skogsvårdsstyrelserna och dessas personal. Skogsvårdsstyrelserna äro emellertid under rådande förhållanden starkt upptagna med andra arbetsuppgifter. Av representanter för länsjägmästarkåren har även till utskottet framförts farhågor för att det erforderliga förberedelsearbetet icke skulle medhinnas under den korta tid, som nu återstår till taxeringens början, samt uttalats önskemål om uppskov med den nya metodens genomförande. Utskottet har icke kunnat undgå att fästa synnerlig vikt vid de praktiska svårigheter, som uppenbarligen äro för handen i ifrågakvarande hänseende. Det måste även beaktas, att, om den nya metoden nu bleve genomförd, enskilda skogsägare, som önskade verkställa uppskattning av sina skogar, säkerligen i många fall ej skulle kunna erhålla sakkunnigt biträde härtill.

På dessa skäl förordade utskottet uppskov med genomförandet av den nya metoden till den närmast efter 1945 års allmänna fastighetstaxering

¹ Numera benämnd hjälptabell nr 1.

följande allmänna fastighetstaxeringen. Härigenom vunnes, framhöll utskottet, den fördelen att den pågående riksskogstaxeringen kunde äga rum inom flera län samt att längre tid erhöles för bearbetning av materialet från typskogsundersökningarna. Vidare kunde detaljerna i den nya metoden under den tid, som komme att stå till buds, överarbetas och i möjligaste mån förbättras och förenklas. Utskottet erinrade i detta sammanhang om räntefoten, sättet för markvärdets beräkning, som syntes resultera i en betydande stegring i markvärdena för södra Sverige och en tydlig övervärdering av mindre produktiv skogsmark t. ex. ljunngmark, samt korrektionsfaktorerna, vilka i vissa fall visade en avsevärd skillnad för olika tillväxtområden, något som kunde leda till ojämna taxeringar i gränstrakterna av dessa områden. För vinnande av ökad kännedom om den nya metodens verkningar syntes enligt utskottet även ytterligare provtaxeringar böra äga rum.

1944 års riksdag beslöt i enlighet med bevillningsutskottets förslag och vid 1945 års allmänna fastighetstaxering kom alltså skogstaxeringen att ske enligt den äldre metoden. Den betydelsefulla nyheten infördes emellertid att för bedömningen av den relativa skogstillgången virkesförrådet per har och dess förhållande till normalskogens virkesförråd, relativa virkesförrådet, skulle för varje fastighet uppskattas och antecknas i vederbörande taxeringslängd (den s. k. kontrollängden).

År 1947 tillkallade dåvarande chefen för finansdepartementet särskilda sakkunniga med uppdrag att verkställa en överarbetning av det till 1944 års riksdag framlagda förslaget. På grundval av ett av nämnda sakkunniga — 1947 års skogstaxerings-sakkunniga — år 1949 avgivet betänkande (SOU 1949: 60) framlade Kungl. Maj:t i proposition nr 39 till 1951 års riksdag förslag till nya regler för taxering av skogsmark och växande skog.

Även den i förenämnda proposition föreslagna *nya metoden* för taxering av skogsfastighet avser att fastställa avkastningsvärdet. Man utgår emellertid från det genomsnittsskogsbruk som genom statistisk bearbetning av riksskogstaxeringens material visats faktiskt föreligga.

Riket indelas med hänsyn till klimatiska förhållanden i tillväxtområden och marken inom varje sådant område med hänsyn till sin produktionsförmåga i godhetsklasser. Genom att hänföra varje skogsfastighet till viss godhetsklass för visst tillväxtområde kan samtliga fastigheter i riket indelas i grupper efter fastigheternas naturliga betingelser för skogsproduktion.

I stället för den gamla metodens normalskog är det enligt nya metoden genomsnittsskogen som värderas. Detta sker genom beräkning av årlig värdeavkastning och kapitalisering av denna på samma sätt som vid normalskogens värdering enligt gamla metoden. Avdraget för allmänna kostnader sker också liksom förut med viss del av värdet.

Värdet av genomsnittsskogen, beräknat genom kapitalisering av avkastningen, innefattar såväl skogsmarks- som skogsvärdet. Markvärdet upptages till belopp motsvarande värdet av 0-årig skog, vilket beräknas genom diskontering till nuvärdet av de belopp som antages i framtiden inflyta vid den-

na skogs avverkning. Skogsmarksvärdet kommer då att utgöra en från söder (korta diskonteringsstider) till norr (långa diskonteringsstider) avtagande andel av det totala värdet och ej som hittills en fix andel (18 procent) av detta värde.

Skogsvärdet för genomsnittsskogen utgör skillnaden mellan det totala värdet och sålunda beräknat skogsmarksvärde.

Skogsvärdet fördelas också på olika grovlekklasser (förrådsgrupper), bestående t. ex. för barrskogen av träd under 15 cm, 15—25 cm samt 25 cm och däröver vid brösthöjd. För varje grovlekklass sker värdeberäkningen genom diskontering till nuvärdet av de belopp, som beräknas i framtiden utfalla vid avverkning av träd härrörande just från den grovlekklassen. Därigenom får man en möjlighet att direkt värdera skog som till sin sammansättning avviker från genomsnittsskogen. Om t. ex. de olika barrskogsgруппerna åsättes enhetsvärdena 1, 2 och 3 är barrskogens värde i genomsnittsskogen lika med $1 + 2 + 3$. Den justering som erfordras med hänsyn till förekommande över- resp. undervikt för någon grupp — i förhållande till genomsnittsskogen — blir automatiskt gjord i och med att virkesförrådet fördelas på de olika grupperna.

Själva värderingen vid tillämpning av den nya metoden tillgår på följande sätt.

Arealen skogsmark, markens bonitet och totalförrådet fastställs. Vid boniteringen användes, som redan antytts, i stället för bonitet uttrycket godhetsklass (A, B, etc.) men eljest sker fastställandet av nämnda faktorer på samma sätt enligt båda metoderna. De gamla bonitetstalen kan för övrigt lätt översättas till de nya godhetsklasserna.

Virkesförrådet uppskattas (i kbm per har) och fördelas i särskilda grupper, därvid viss hänsyn toges till om hushållningsplan eller eljest mera detaljerade uppgifter om förrådet finnes eller ej. I det senare — ojämförligt oftast förekommande — fallet, då alltså en bedömning måste göras av nämnderna, skall virkesförrådet fördelas i barrskog och lövskog, varefter för barrskogen skall angivas (i tiotal procent) till hur stor del denna utgöres av grovskog, d. v. s. träd om 25 cm vid brösthöjd och däröver, ävensom (i 25-tal procent) hur stor del av barrskogen, som utgöres av gran. I sydligaste Sverige, där s. k. ädel lövskog (företrädesvis bok, ek, alm, ask, avenbok, lind och lönn) förekommer i avsevärdare omfattning, måste dessutom vissa särskilda uppgifter lämnas om sådan skog.

Sedan dessa uppgifter uppskattats kan värdena (i kronor per har beträffande marken och i kronor per kbm beträffande skogen) hämtas direkt ur en tabell (s. k. hjälptabell), som upprättas för varje län. Någon bedömning eller beräkning av det slag, som vid tillämpning av den gamla metoden är erforderlig för omvandling av relativa virkesförrådet till relativa skogstillgången, behövs alltså icke vid användning av nya metoden. Nämndernas verksamhet vid taxering enligt denna inskränker sig till en bedömning av primärmaterialet för värderingen.

I vid 1951 års riksdag avgivet betänkande nr 31 i anledning av förenämnda proposition nr 39 anförde majoriteten i bevillningsutskottet bl. a. följande.

I diskussionen om den nya metoden har som ett teoretiskt fel hos denna framhållits att den arbetar med medeltalsvärden och schabloner, därvid särskilt påpekats att skogsägare, som driva sitt skogsbruk med stora förråd och långa omloppstider, bli missgynnade. Vid närmare eftertanke torde denna argumentering befinnas vara ganska tvivelaktig. Varje avkastningsvärdeberäkning förutsätter en kalkyl över kommande skogsuttag, en hushållningsplan. En sådan kalkyl eller plan kan å andra sidan vara — och är väl oftast — påverkad av subjektiva bedömningar hos skogsägaren eller den som uppgjort planen. Det är väl emellertid ingen som på allvar vill ifrågasätta, att skogen skulle taxeras med hänsynstagande till dylika subjektiva bedömningar om i vilken takt eller på vilket sätt avkastningen ur skogen bör uttagas. Detta skulle ju, som departementschefen framhållit, logiskt föra fram till att den skogsägare, som beslöte sig för att icke uttaga någonting ur sin skog, skulle helt undgå fastighetsskatt för densamma.

Att den nya metoden som grund för värderingen lägger en enhetlig avverkningsberäkning — de uttag ur genomsnittsskogen som skola ske för att denna skall bibehållas oförändrad — anser utskottet sålunda vara principiellt riktigt. Däremot är det givetvis att beklaga, att den nya metoden måste använda sig av vissa av praktiska skäl införda schabloner, som onekligen komma att förorsaka vissa avvikelser från det exakta avkastningsvärde man vill nå. Därmed avser utskottet sådana saker som att tillväxtområdena måste göras relativt stora, att uppdelning av virkesförrådet måste inskränkas till att avse fördelning på ett par tre förrådsgrupper o. d. Emellertid måste ihågkommas att det här gäller att väga mellan två motstående intressen, det ena att få värderingen så exakt som möjligt, det andra att få förfarandet så enkelt som möjligt. Det är av stor vikt att också det senare intresset blir i möjligaste mån tillgodosett och såvitt utskottet kunnat finna ha förenklingarna ingalunda drivits så långt att de på ett obehörigt sätt inkräkta på exaktheten.

Den nu berörda anmärkningen synes för övrigt vara ett dåligt argument för avvisande av den nya metoden till förmån för den gamla, eftersom den nya metoden, enligt vad som visade sig vid provtaxeringarna, i varje fall ger en större och riktigare differentiering de särskilda fastigheterna emellan än den gamla gjort (se exempelvis den av departementschefen återopade tabellen å s. 65 i prop.). Man får komma ihåg att den gamla metoden grundar värdeberäkningen på en verkligt grov schablon, nämligen normalföråden, vilka endast bygga på vissa antagna tillväxtprocent.

Ett argument som ofta framhållits i diskussionen är, att tiden ännu icke är inne för genomförande av den nya metoden. Det finns, sägs det, alltför få fastigheter, beträffande vilka uppskattningsuppgifter om virkesförrådet föreligga, och i andra fall är det tämligen likgiltigt vilken metod som användes, då taxeringen kommer att grunda sig på gissningar i båda fallen. Icke heller detta argument synes vara alltför väl genomtänkt. Det är visserligen sant, att man i de fall då exakta uppgifter om virkesförrådet på en fastighet saknas måste bedöma detta oavsett vilken metod som tillämpas och att denna bedömning kanske ofta närmast kan karakteriseras som en gissning. Men de båda metoderna förete den bestämda skillnaden att när man har »gissat» på vissa betydelsefulla data angående skogen — främst sådana som sammanhånga med dess grovleksförhållanden, eftersom dessa betydligt mest för värdet — får man vid tillämpning av den nya metoden omedelbart reda på värdet, medan man vid tillämpning av den gamla meto-

den måste gissa en gång till, nämligen på hur dessa bedömda uppgifter inverka på relativa skogstillgången. Därom ge nämligen de hittills använda grunderna ingen upplysning, och det är den bristen i den gamla metoden som varit mest besvärande.

En av de oftast återkommande invändningarna mot den nya metoden har varit, att den är alltför invecklad och svårbegriplig för att kunna fattas av de skattskyldiga och taxeringsmännen. Icke heller den invändningen är särskilt starkt grundad. Det som är invecklat i den nya metoden är beräkningen av korrektionsfaktorerna. Så snart man med matematikens hjälp vill komma fram till ett avkastningsvärde å skog, äro emellertid ganska invecklade diskonteringsberäkningar m. m. ofrånkomliga. Detta gäller givetvis även om man beslutar sig för att bibehålla den gamla metoden. Man måste ju då utarbeta anvisningar för beräkning av den relativa skogstillgången, och där måste dessa invecklade beräkningar i så fall komma in. Den olägenheten att en verklig beräkning av ett avkastningsvärde i praktiken icke kan ske utan genom användning av tabeller eller dylika hjälpmedel, för vilkas utarbetande krävts invecklade matematiska räkneoperationer, är sålunda gemensam för båda metoderna.

Ett annat argument mot den nya metoden är, att den icke — åtminstone icke i samma utsträckning som den gamla — tillåter att man taxerar baklänges, d. v. s. att man, när man finner det värde man på vanlig väg kommit fram till för högt eller för lågt, höftar ett värde som man anser riktigt och sedan rättar relativa skogstillgången eller andra primärfaktorer därefter. Detta argument är tveeggat. Det synes nämligen med ännu större skäl kunna åberopas mot bibehållande av den gamla metoden. Ett sådant sätt att taxera skogsfastighet betyder ju att gällande värderingsregler sättas ur kraft till förmån för en ren skälighetsuppskattning, och det skulle ju vara ytterligt betänkligt om ett sådant förfaringssätt skulle vinna allmän tillämpning.

Mot den nya metoden har slutligen även invänts, att den kommer att åsamka beskattningsnämnderna ökade svårigheter i förhållande till den hittillsvarande metoden. Denna åsikt delas emellertid icke av provtaxeringsnämnderna, som i stället så gott som enhälligt uttalat att den nya metoden är lättare att tillämpa än den gamla. Utskottet har icke kunnat undgå att fästa stor vikt vid dessa uttalanden av provtaxeringsnämnderna, vilka ju äro de enda som kunna sägas besitta sakkunskap i just denna fråga.

På grund av det nu sagda anser utskottet de invändningar som framförts mot den nya metoden icke vara av den beskaffenheten att de motivera ett avvisande av eller ett uppskov med densamma. Trots att utskottet är medvetet om att den nya metoden är förenad med en hel del svårigheter, som särskilt komma att göra sig gällande i början, och att speciellt upprättandet av de lokala skogstaxeringsanvisningarna kommer att kräva åtskilligt arbete, vill utskottet därför i princip tillstyrka propositionsförslaget.

Tio av utskottets ledamöter reserverade sig mot beslutet och ansåg att fastighetstaxering av skog även i fortsättningen skulle verkställas enligt den gamla metoden.

Sedan riksdagens kamrar vid behandlingen av förevarande fråga stannat i olika beslut, avgav bevillningsutskottet i memorial nr 55 ett sammanjämningsförslag, vilket antogs av riksdagen. Innebörden av riksdagens beslut var att den gamla värderingsmetoden skulle tillämpas vid 1952 års allmänna fastighetstaxering och den nya metoden vid därpå följande allmänna fastig-

hetstaxeringar. Därmed fastslog alltså riksdagen att sistnämnda metod skulle bli den för framtiden gällande.

Den nya metoden i det skick den fastställdes av 1951 års riksdag blev alltså antagen att tillämpas från och med den allmänna fastighetstaxering, som skulle komma att följa på 1952 års. Emellertid ansågs det lämpligt att använda tiden intill nästföljande allmänna fastighetstaxering för ytterligare undersökningar av metodens lämpligaste utformning i skilda hänseenden. Sålunda framhöll 1951 års bevillningsutskott i sitt nyssnämnda memorial nr 55 önskvärdheten av att vid 1952 års allmänna fastighetstaxering jämsides med en värdeberäkning enligt den gamla metoden verkställdes en uppskattning av erforderliga primärfaktorer för tillämpning av den nya metoden, så att därefter genom en bearbetning av det därvid erhållna materialet utfallet i praktiken av den nya metoden kunde ytterligare bedömas. I anledning härav föreskrev Kungl. Maj:t i cirkulär den 29 juni 1951 till länsstyrelserna i samtliga län, att i två beredningsdistrikt inom varje län skulle — samtidigt med att värderingen av skogsmark och växande skog företogs för den allmänna fastighetstaxeringen år 1952 enligt de äldre, för denna taxering ännu gällande bestämmelserna — av vederbörande beredningsnämnder verkställas en uppskattning av virkesförrådet m. m. å ifrågakommande fastigheter enligt den nya värderingsmetoden. Resultatet av denna uppskattning skulle antecknas i en särskild för ändamålet fastställd längd.

Enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 31 oktober 1952 tillkallade dåvarande departementschefen två *sakkunniga*, nämligen professorn vid statens skogsforskningsinstitut A. E. Hagberg och direktören i Sveriges skogsägareföreningars riksförbund G. F. N. Olhammar med uppdrag att — på grundval av den uppskattning av virkesförrådet m. m. som verkställts i enlighet med vad därom föreskrivits i det nyssnämnda cirkuläret — företaga en undersökning om hur en med tillämpning av den nya metoden verkställd skogstaxering skulle för i cirkuläret avsedda beredningsdistrikt ha utfallit i jämförelse med den taxering, som verkställdes enligt den gamla metoden.

Med skrivelse den 18 oktober 1955 avgav de sakkunniga utredning i ämnet, vilken utredning varit föremål för remissbehandling.

Propositionen

På grundval av de sakkunnigas utredning föreslås i propositionen vissa ändringar i den nya skogsvärderingsinstruktionen. Sålunda föreslås bl. a. att den till grund för värdesättningen liggande prisperioden, som enligt gällande bestämmelser skall vara de närmaste fem kalenderåren innan taxeringen påbörjas, skall skjutas ett år bakåt i tiden. Därjämte föreslås i syfte att erhålla garantier mot högre taxeringsvärden än som svarar mot de verkliga avkastningsvärdena att från det speciella toppkonjunkturåret 1951 skall bortses samt att bruttopriserna under de fyra övriga åren skall reduceras med 20 procent.

Rörande *motiveringen* för det i propositionen framlagda förslaget hänvisar utskottet, såvitt densamma ej framgår av vad här ovan anförts, till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Inledning, s. 7—9.

De olika värderingsmetoderna, s. 9—12.

De sakkunnigas utredning, s. 12—20.

Remissyttrandena, s. 20—33.

Departementschefen, s. 33—42.

Motionerna

Av innehållet i de förenämnda motionerna må här återgivas följande.

I de likalydande *motionerna* I: 114 och II: 161 har bl. a. anförts, att det vore förstäeligt, om kravet på omprövning av taxeringsvärdena med relativt korta mellanrum varit starkt vid den tidpunkt, då en avsevärd del av den kommunala skatteintäkten härrörde från effektiv fastighetsskatt. Så vore ingalunda förhållandet nu, vilket bland annat medfört tanken att helt slopa fastighetsskatten (garantibeloppet). Ur statsskattesynpunkt påverkade en ändring av taxeringsvärdena huvudsakligen förmögenhetsskatten jämte gåvo-, arvs- och kvarlåtenskapsskatterna. Inkomstskatten påverkades endast vid schablontaxeringen av inkomst från en- och tvåfamiljshus och likställda. Dessa förändringar syntes vara utan betydelse för det allmänna. Däremot kunde åtskilliga fördelar vinnas genom ett uppskov med nästa fastighetstaxering. Förberedelserna för en sådan krävde mycken tid, och de direkta kostnaderna torde icke understiga fem miljoner kronor. Härtill komme indirekta kostnader, bland annat därigenom att varje fastighetstaxering medförde ett stort antal taxeringsbesvär, vilket utgjorde en ytterligare belastning för skattedomstolarna, där en lättnad i stället vore eftersträfvansvärd.

Till stöd för det i de likalydande *motionerna* I: 505 och II: 662 framförda yrkandet om avslag å den föreliggande propositionen har bl. a. anförts följande. Något förslag till förenkling av den nya metoden hade inte framlagts. Ändringen beträffande hjälptabell I vore i huvudsak formell. Det alldeles övervägande antalet remissinstanser hade mer eller mindre tydligt förordat att den gamla metoden skulle bibehållas. Departementschefen ansåg sig också kunna konstatera att skillnaden mellan metoderna numera inskränkte sig till en olikhet i det rent tekniska förfarandet för framräkandet av värdet. Enligt motionärernas mening borde denna slutsats ha föranlett departementschefen att allvarligt överväga, huruvida anledning funnes att frångå en metod, som efter att ha använts vid sex tidigare fastighetstaxeringar, nu vunnit allt större stadga i fråga om de faktorer, som påverkade taxeringsvärdet. Då departementschefen hänvisade till 1951 års riksdags beslut vore detta icke något bärande skäl. När bevillningsutskottet i

sitt memorial nr 55 dessutom ansåg, att metoderna borde prövas jämsides, för att man därigenom skulle kunna bilda sig en uppfattning om deras användbarhet, kunde detta inte gärna tolkas på annat sätt än att utskottet senare ville utan förutfattad mening ta ställning till frågan om vilken metod som borde för framtiden användas.

Motionärerna har vidare framhållit, att skogstaxeringen vore av relativt ringa betydelse för det allmänna. Enligt Årsbok för Sveriges kommuner 1955 utgjorde det sammanlagda värdet av jordbruksfastighet i städer och på landsbygd 13 688 miljoner kronor, varav värdet å växande skog ca 5 200 miljoner kronor, medan motsvarande värde å annan fastighet uppgick till icke mindre än 45 718 miljoner kronor. Värdet av växande skog understeg sålunda 9 procent av totalbeloppet för fastighet. En differens på 10 procent i värdet av växande skog innebure sålunda mindre än en procent av det totala fastighetsvärdet. Härvid vore också att märka att fastighetsskatten vore effektiv huvudsakligen i fråga om annan fastighet.

Riksdagen hade under senare år medvetet strävat mot en förenkling av taxeringsarbetet. Den nya metoden krävde enligt samstämmiga vittnesbörd ett avsevärt merarbete. Sålunda ansågs tillgång till räknemaskin och biträde för uträknande av taxeringsvärdena oundgängligt. Att övergången till den nya metoden krävde ett omständligt och tidsödande framräknande av de nya tabellverken m. m. låge i öppen dag. Motionärerna har därjämte ifrågasatt, om det vore möjligt för länsstyrelserna att efter riksdagens beslut hinna med förberedelserna till en ny fastighetstaxering.

I motionen I: 499 har bl. a. framhållits följande. Utvecklingen under de senaste åren och den starka stegring av fastighetsobjektens nominella värden, som kunde förväntas bli en följd av den nya fastighetstaxeringen, syntes vara av den storleksordningen, att hittills gällande normer för förmögenhetsbeskattningen måste bli föremål för en omedelbar översyn. En höjning av det skattefria förmögenhetsavdraget i anpassning till de höjda taxeringsvärdena vore därför ofrånkomlig, för så vitt man ville undvika en omotiverad och stark skärpning av förmögenhetsskatten.

Då det gällde formerna för beskattningen av skogen borde det framhållas, att skogen intoge en speciell särställning i fråga om belastning i skattehänseende. Sålunda hade den för skogen skattskyldige att erlægga en på taxeringsvärdet grundad årlig garantiskatt, oavsett om han genom virkesuttag tillfördes någon inkomst eller icke. Härtill komme den med taxeringsvärdets stegring även ökade årliga skogsvårdsavgiften. I de fall, då skogsägaren på grund av naturhinder eller andra omständigheter hindrats från jämna uttag och tvingades att taga ut flera årstillväxter på en gång, bleve denna ackumulerade skogsavkastning föremål för en hård både proportionell och progressiv beskattning. Till dessa på varandra staplade skatter komme slutligen den progressiva förmögenhetsskatten i den mån fastighetsvärdet tillsammans med den skattskyldiges förmögenhet i övrigt översteg femtiotusen kronor. Det kunde inte ligga i det allmännas intresse att driva beskattning-

en av skogen som produktionskälla alltför långt. Vid behandlingen av de skogliga fastighetsskatteproblemen borde det alltid hållas i minnet, att det kunde ligga en fara för rationell skogsvård och skogsproduktion i en för hög skattebelastning. Denna kunde nämligen leda till att ägaren inte ansåge sig ha råd eller också betraktade det som oekonomiskt att hålla ett tillräckligt högt virkeskapital med en ur produktionssynpunkt önskvärd slutenhet eller högvärdig sortimentssammansättning. Detta sakförhållande borde beaktas såväl vid skrivningen av utskottets anvisningar som jämväl vid utformandet av de regler som komme att givas av de lokala myndigheterna för att läggas till grund för taxeringsarbetet.

En höjning av det skattefria förmögenhetsbeloppet borde enligt motionärernas mening företagas i samband med den nya fastighetstaxeringen. Det vore i nuvarande läge icke möjligt att ange, hur stor denna höjning borde bli. Man kunde därvid tänka sig en höjning till 75 000 å 100 000 kronor, eller i vart fall motsvarande den höjning, som betingades av penningvärdets fall och höjningen av taxeringsvärdena sedan det skattefria förmögenhetsbeloppet senast fastställdes.

Utskottets yttrande

Utskottet upptager först till behandling det i motionerna I: 114 och II: 161 framställda yrkandet, att nästa allmänna fastighetstaxering skall uppskjutas till år 1959 och att taxeringarna därefter skall verkställas vart sjunde år. I denna fråga vill utskottet erinra om att de senaste två allmänna fastighetstaxeringarna uppskjutits med två år vardera, den som skulle ha ägt rum år 1943 till år 1945 och den som med hänsyn till den vanliga femårsintervallen skulle ha skett år 1950 till år 1952. Dessa uppskov har emellertid haft speciella orsaker. Sålunda anfördes som skäl för uppskovet med 1943 års allmänna fastighetstaxering till år 1944 (se prop. nr 334/1941), att fastighetsmarknaden då rönt stark inverkan av rikets avspärning från ekonomiska förbindelser med utlandet och att det särskilt beträffande priserna å skogsprodukter rådde så från det normala avvikande förhållanden att dessa priser icke lämpligen borde läggas till grund för en fastighetstaxering. Det ytterligare uppskov med denna taxering, som senare beslöts — till år 1945 — motiverades (prop. nr 20/1943) med att förslag till nya normer för fastighetstaxeringen icke skulle medhinnas till 1943 års riksdag. Som skäl för uppskov med den taxering som sedan skulle ha ägt rum år 1950 anfördes (prop. nr 52/1949), att 1947 års skogstaxeringsakkunniga blivit så försenade med vissa utredningar angående den nya skogsvärderingsmetoden, att de icke hunnit i tid utarbeta ett tillfredsställande förslag till skogsvärderingsinstruktion för tillämpning av denna metod. Av liknande anledning — att de sakkunnigas då framlagda förslag icke hunnit remissbehandlas i tid — uppsköt sedan taxeringen ytterligare ett år till år 1952 (prop. nr 24/1950).

Några skäl av dylik art kan icke åberopas för uppskov med den allmänna fastighetstaxering, som enligt gällande bestämmelser skall äga rum år 1957. Ej heller kan utskottet finna den av motionärerna anförda motiveringen för sådant uppskov bärande. Motionärernas huvudargument är, att fastighetstaxeringen numera har mycket ringa betydelse. Utskottet vill emellertid påpeka att fastighetstaxeringens betydelse — främst därför att beräkningen av inkomst från en- och tvåfamiljsfastigheter och vissa andra fastigheter efter lagstiftning härom åren 1953 och 1954 skall direkt grundas å taxeringsvärdena — snarare ökat än minskat. Även de kraftiga allmänna prisstegringar, som inträffat efter den senaste allmänna fastighetstaxeringen och som kan antagas ha gjort sig gällande inte minst beträffande skogsfastigheter, talar enligt utskottets mening för att den nu förestående fastighetstaxeringen icke bör uppskjutas.

Utskottet finner sig därför icke kunna tillstyrka ett uppskov med den allmänna fastighetstaxering, som enligt gällande författningar skall äga rum nästa år. Ej heller finner utskottet skäl hava anförts för en allmän utsträckning av intervallerna mellan taxeringarna från 5 till 7 år.

Vad härefter angår frågan om den metod som skall användas för fastighetstaxeringen av skog så vill utskottet till en början erinra om att 1951 års riksdag beslutat, att den nya metoden skall tillämpas vid den allmänna fastighetstaxering som följde på 1952 års samt antagit vederbörliga författningsbestämmelser i enlighet härmed. Ett beslut nu om tillämpning av den gamla metoden vid nämnda taxering skulle alltså innebära ett upprivande av 1951 års beslut, vilket enligt utskottets mening inte bör ifrågakomma utan synnerliga skäl. Vad i övrigt angår valet av metod anser sig utskottet böra åberopa vad från bevillningsutskottets sida anförts vid de två tidigare tillfällen då samma fråga varit föremål för behandling och varför redogörelse lämnats här ovan. Argumenten för och emot den nya skogsvärderingsmetoden har därvid så utförligt diskuterats, att det nu icke är mycket att tillägga. En av de anmärkningar som riktats mot den nya metoden vill emellertid utskottet något ytterligare beröra.

Det har sagts helt allmänt att den nya metoden icke ger riktiga värden eller att man icke har garantier för att den ger riktiga värden. Vid bedömande av den anmärkningens betydelse bör man hålla i minnet, att enligt ekonomiska principer värdet av viss egendom är helt beroende av den avkastning egendomen ger och framdeles kan beräknas ge samt den ränta, som krävs å investerat kapital.

När det gäller att värdera en skogsfastighet måste man först göra en beräkning av den framtida avkastningen. För denna beräkning måste man fastställa en hushållningsplan, d. v. s. en plan över hur virkesuttagen med hänsyn till befintligt virkesförråd och tillväxtförhållanden skall göras, samt de priser efter vilka det uttagna virket skall värderas. Detta måste ske vilken metod man än använder. Den nya metoden använder sig av den hushållningsplan, d. v. s. det skogsbruk, som genomsnittligt faktiskt tillämpats och tillämpas i vårt land, såvitt av skogens nuvarande tillstånd framgår.

Detta beror på att man icke kunnat finna någon annan allmängiltig norm att gå efter.

När man fastställt den hushållningsplan, som skall ligga till grund för värderingen och som av ovan angivna praktiska skäl tydligen måste bli densamma för båda metoderna, samt räntefoten, är uträkningen av det »riktiga» värdet en rent matematisk operation. I den gamla skogsvärderingsinstruktionen fanns emellertid inga närmare anvisningar för utförande av detta led i värderingsförfarandet för det fall att skogen icke var normal och värdeberäkningen alltså icke kunde ske genom direkt kapitalisering av avkastningen. I den nya finns däremot sådana anvisningar och verkställandet av nämnda led i värderingen sker genom utarbetandet av de hjälptabeller, som den nya metoden använder sig av.

Under angivna förutsättningar och med bortseende från verkan av de schabloner, som av praktiska skäl måste användas — något som för övrigt är gemensamt för båda metoderna — ger alltså den nya metoden »riktiga» värden.

Om man emellertid med »riktigt» värde menar det, som är grundat på vad just vederbörande skogsägare ämnar taga ut ur sin skog, kan däremot den nya metoden ge värden, som för vederbörande skogsägare ter sig oriktiga. Detta blir fallet om viss skogsägare tillämpar ett skogsbruk, som avviker från medelskogsbruket. Sköter han sin skog bättre, rent ekonomiskt sett, än skogsägare i allmänhet, blir hans skog enligt nya metoden för lågt taxerad, sköter han den sämre blir den för högt taxerad.

I detta sammanhang vill utskottet något beröra vad i motionen I: 499 sägs därom att en hög skattebelastning kan leda till att skogsägaren inte anser sig ha råd eller också betraktar det som oekonomiskt att hålla ett »tillräckligt högt virkeskapital med en ur produktionssynpunkt önskvärd slutenhet eller högvärdig sortimentssammansättning». Eftersom tillväxten i ett starkt slutet skogsbestånd är mindre än i ett glesare bestånd, kan en skogsägare, som håller större virkesförråd än medelskogsägaren, bli för högt beskattad med hänsyn till det utbyte han faktiskt får ut av sin skog. En tylik effekt kan även uppkomma därigenom att en sådan skogsägare förlänger omloppstiden och låter träden växa ut till grövre dimensioner före uttaget än medelskogsägaren, om nämligen värdetillväxten under »överhållandet» understiger den fastställda räntefoten. Allt detta kan man emellertid icke göra någonting åt, om man över huvud taget vill åstadkomma en jämn och för skogsägarna inbördes rättvis taxering. Just dessa saker berördes som framgår av den tidigare redogörelsen tämligen utförligt i bevillningsutskottets betänkande nr 31 vid 1951 års riksdag. Som därvid framhölls kan man nämligen av rättviseskäl icke tillåta att vid värderingen hänsyn tas till skogsägarens egna subjektiva bedömningar om i vilken takt eller på vilket sätt avkastningen ur skogen bör uttagas.

Det nu angivna förhållandet må vara en olägenhet, men det är i så fall en olägenhet, som vidlåder även den gamla metoden. I den gamla skogsvärderingsinstruktionen fanns en passus, som direkt förde tanken på att en vär-

dering efter individuella hushållningsplaner var tillåten. Det sades nämligen där, att »innebörden» av den i instruktionen angivna värderingsmetoden »belystes» därav att å skogar, för vilka tillförlitliga hushållningsplaner fanns, ur vilka översikt kunde erhållas rörande den virkesavkastning som omedelbart och i framtiden årligen borde kunna utvinnas, värdet kunde erhållas på det sättet att dessa avkastningar värderades i penningar med tillämpning av de pris som varit bestämmande för rotvärdet, och skogsbrukets hela till nutiden diskonterade avkastning därefter uträknades efter vederbörlig räntefot, varefter avdrag gjordes för allmänna omkostnader. Det var i början av den gamla metodens tillämpningstid tveksamt, om ett skogsområdes taxeringsvärde skulle få fastställas på detta sätt. När emellertid kammarrätten, som är sista instans i värderingsfrågor, fick taga ställning till ett mål, däri yrkades att en dylik värdeberäkning skulle användas, ansåg kammarrätten, att detta inte kunde accepteras.

Vad i motionen sägs i ifrågavarande del är därför enligt utskottets mening icke av beskaffenhet att hänsyn därtill kan tagas i förevarande sammanhang och saknar i varje fall betydelse för bedömning av frågan om vilken metod som bör väljas för skogsvärderingen.

De sakkunniga, som haft att med ledning av den provtaxering enligt den nya metoden, som företogs jämsides med 1952 års taxering enligt gamla metoden i vissa beredningsdistrikt, verkställa en jämförelse mellan metoderna, har icke direkt uttalat sig om vilken metod, som bör givas företräde. Av deras utredning framgår emellertid, att den nya metoden ger en bättre avvägning av värdena olika fastigheter emellan än den gamla. Detta är en viktig post på den nya metodens plussida. Anledningen till att man över huvud tog upp arbetet med att utforma en ny metod var nämligen, att taxeringsvärdena under den gamla metodens tillämpningstid visat sig icke bli tillräckligt differentierade med hänsyn till rådande olikheter beträffande skogstillståndet å de särskilda fastigheterna. Däremot är den nya metoden icke tillkommen för att ge högre eller lägre värden över det hela taget. Den allmänna värdenivån är en sak som man — om den ansetts otillfredsställande — skulle kunna ha kommit till rätta med på annat sätt. Nivån bestäms nämligen i första hand av de s. k. värdefaktorerna, priset, räntefoten och de allmänna omkostnaderna, icke av den metod som användes.

De sakkunniga har med sin inställning icke gjort någon värdesättning av den gamla metoden. Ett av dem gjort uttalande synes emellertid tyda på att den gamla metoden i alldeles oförändrad form i varje fall ansetts icke kunna mäta sig med den nya. De sakkunniga framhåller nämligen, att, om man för den gamla metoden skulle uppställa som krav, att denna metod även i fråga om de enskilda fastigheternas taxering skulle lämna mot den nya metoden svarande resultat, vissa justeringar och kompletteringar erfordrades. Bland sådana kompletteringar nämner de sakkunniga intagande i taxeringslängden av uppgifter om bedömd grovskog och lövskog. Detta är ett viktigt — och för övrigt mycket kritiserat — moment i den nya metoden,

som det alltså ansetts nödvändigt att införa i den gamla metoden för att denna skulle anses tillfredsställande.

I motionerna I: 505 och II: 662 sägs bl. a. att den nya metoden enligt samstämmiga vittnesbörd kräver avsevärt mer arbete än den gamla. Detta torde endast vara riktigt så till vida att vid taxering av en fastighet enligt nya metoden kräves någon enkel räkneoperation mera än vid taxering enligt den gamla. Den omständigheten torde emellertid spela en mycket underordnad roll. Viktigare är att ingenting synes ha framkommit vid den senaste provtaxeringen, som jävar de gynnsamma erfarenheterna i detta avseende från den provtaxering som företogs före 1952 års fastighetstaxering. Då förklarade nämligen provtaxeringsnämnderna så gott som enhälligt att den nya metoden var lättare att tillämpa än den gamla.

Utskottet finner för sin del att ingenting framkommit som är ägnat att rubba dess tidigare uttalade mening att den nya metoden har bestämda företräden framför den gamla. Utskottet avstyrker därför de i motionerna I: 505 och II: 662 framställda yrkandena om bibehållande av den gamla metoden för skogsvärderingen vid nästa allmänna fastighetstaxering.

Gentemot de i propositionen föreslagna ändringarna i den nya skogsvärderingsinstruktionen har utskottet intet att erinra. Utskottet får vidare tillstyrka föreslagna tilläggsbestämmelser till instruktionen av innehåll att virkespriserna under avverknings säsongen 1951—1952 icke skall medtagas vid värdeberäkningen samt att de bruttopriser, som efter iakttagande härav framkommer, skall reduceras med 20 procent. Därmed har enligt utskottets mening i mesta möjliga mån beaktats skogsägarnas intresse av garantier för att deras fastigheter icke blir för högt taxerade, därest virkespriserna skulle komma att sjunka under den närmaste framtiden.

Utskottet har i det föregående behandlat vissa uttalanden avseende skogsvärdering, som gjorts i motionen I: 499. Vad däremot angår det i samma motion framställda yrkandet, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära skyndsam utredning av frågan om höjning av det skattefria avdraget vid förmögenhets- och arvsbeskattningen, kan utskottet för sin del icke finna att detta yrkande har direkt samband med den förevarande frågan om fastighetstaxering av skog och skogsmark. Det nämnda yrkandet finner utskottet därför böra senare upptagas, nämligen i samband med behandlingen av andra, till utskottet hänvisade motioner rörande frågan om höjning av skattepliktsgränsen vid förmögenhetstaxeringen och arvsbeskattningen.

Utskottets hemställan

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att de likalydande motionerna I: 114 av herr Spetz och II: 161 av herr Nilsson i Svalöv om uppskov med nästa fastighetstaxering icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

B) att riksdagen måtte — med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 71 och med avslag å de likalydande motionerna I: 505 av herr Spetz m. fl. och II: 662 av herr von Seth m. fl. — för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändring av förordningen den 1 juni 1951 (nr 440) med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion); samt

C) att motionen I: 499 av herrar Werner och Lodenius, i vad motionen behandlas i detta betänkande, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 19 april 1956

På bevillningsutskottets vägnar:

FILIP KRISTENSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Spetz, Eriksson, Velande, Niklasson, Thun, Kronstrand, Oscar Carlsson och Bengtson; samt

från andra kammaren: herrar Kristensson i Osby, Nilsson i Svalöv, Sjölin, Kärrlander, Wiklund, Henriksson, Jansson i Aspeboda, Anderson i Sundsvall, Persson i Appuna och Andersson i Essvik.

Reservation

av herrar *Kristensson* i Osby, *Spetz*, *Velande*, *Kronstrand*, *Nilsson* i Svalöv, *Sjölin* och *Anderson* i Sundsvall, vilka ansett att utskottet bort under punkterna A) och B) hemställa:

A) att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 114 av herr Spetz och II: 161 av herr Nilsson i Svalöv,

dels antaga följande

Förslag

tilt

förordning angående de tider, då allmän fastighetstaxering skall äga rum.

Härigenom förordnas, med upphävande av förordningen den 19 februari 1954 (nr 46) angående de tider, då allmän fastighetstaxering skall äga rum, att de allmänna fastighetstaxeringar, som enligt 12 § 1 mom. kommunal-

skattelagen den 28 september 1928 (nr 370) och nyssnämnda förordning skolat verkställas år 1957 och därefter vart femte år, i stället skola äga rum år 1959 och därefter vart sjunde år.

dels för sin del antaga följande

Förslag

till

*lag om ändrad lydelse av 12 § 1 mom. kommunalskattelagen
den 28 september 1928 (nr 370).*

Härigenom förordnas, att 12 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 skall erhålla följande ändrade lydelse.

12 §.

1 mom. Allmän uppskattning av fastighets värde (*allmän fastighetstaxering*) skall ske vart sjunde år. De vid sådan uppskattning fastställda värdena må ej ändras förrän vid nästa allmänna fastighetstaxering, där ej annat föranledes av stadgandena i 2 mom.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

dels ock för sin del antaga följande

Förslag

till

*förordning om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. taxeringsförordningen
den 28 september 1928 (nr 379).*

Härigenom förordnas, att 2 § 1 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

2 §.

1 mom. I denna förordning förstås med *allmän fastighetstaxering*: sådan taxering av fastighet, som enligt 12 § 1 mom. kommunalskattelagen skall verkställas vart sjunde år; *särskild fastighetstaxering*: — — — *årlig taxering*.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

B) att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 505 av herr Spetz m. fl. och II: 662 av herr von Seth m. fl. samt med avslag å Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 71, för sin del antaga
dels följande

Förslag

till

förordning om ändring i förordningen den 1 juni 1951 (nr 437) med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion).

Härigenom förordnas *dels* att förordningen den 1 juni 1951 (nr 437) med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion) skall, med ändring av vad därom tidigare föreskrivits, äga fortsatt tillämpning efter den 31 december 1956, *dels ock* att punkten 5. i nämnda förordning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

5. För värdering i penningar av den sålunda uppskattade normala virkesavkastningen beräknas virkets nettovärde per kubikmeter å rot (rotvärde) enligt de priser, som under åren 1950 och 1952—1954 på grund av prissättning nämnda år i genomsnitt varit å orten gällande för de sortiment, varav dylik normal virkesavkastning anses sammansatt (normal sortimentssammansättning), under iakttagande av att vid värdeberäkningen bruttopriserna skola reduceras med 20 procent. I de särskilda anvisningar, som jämlikt 59 § taxeringsförordningen skola fastställas för varje län eller område av län, bestämmes vad som för länets eller områdets vidkommande skall anses såsom normal sortimentssammansättning.

Vid beräkning — — — punkt 7.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, dock att punkt 5. i den nya lydelsen första gången skall tillämpas såvitt avser nästkommande allmänna fastighetstaxering. Genom förordningen upphäves förordningen den 1 juni 1951 (nr 440) med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion) i dess lydelse enligt förordningen den 19 februari 1954, nr 49.

dels följande

Förslag

till

lag om upphävande av lagen den 1 juni 1951 (nr 438) om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom upphäves lagen den 1 juni 1951 (nr 438) om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928. I följd härav skall punkt 4 av anvisningarna till 9 § sistnämnda lag även efter den 31 december 1956 hava den i lagen den 1 juni 1951 (nr 436) angivna lydelsen.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

dels ock följande

Förslag

till

förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förordnas, att 58 § 1 mom., 62 § 2 mom. och 65 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

58 §.

1 mom. När allmän fastighetstaxering förestår, har skogsstyrelsen att i samråd med statens skogsforskningsinstitut låta på grundval av tillgängliga handlingar eller eljest i mån av behov inhämtade upplysningar för varje län eller i skogligt avseende likartade delar av län sammanställa uppgifter om den ungefärliga arealen av skogsmark och av övrig mark, skogsmarkens genomsnittliga bonitet samt virkesförrådets genomsnittliga storlek och åldersfördelning, särskilt för barrträd, för ädla lövträd och för övriga trädslag. Uppgifterna skola avlämnas till länsstyrelsen senast den 1 maj året näst före taxeringsåret. Vid uppgifternas avlämnande bör jämväl avgivas yttrande och förslag rörande sortimentssammansättning å den normala skogsavkastningen och däremot svarande omloppstider, bruttopriser för olika sortiment samt rotvärden för den normala skogsavkastningen och i samband därmed reduktionstal för beräkning av verklig virkesmassa på bark i rått tillstånd ävensom i erforderligt avseende uppgift om det material, som legat till grund för nämnda sammanställningar och förslag.

Sedan de i första stycket angivna handlingarna inkommit till länsstyrelsen, har landskamreraren att, med erforderligt biträde av sakkunnig person, på grundval av nämnda och eljest tillgängliga handlingar samt i mån av behov inhämtade upplysningar upprätta förslag till lokala skogstaxeringsanvisningar innefattande en efter länets förhållanden avpassad tabell för utfinnande av skogsmarkens och den växande skogens värde per hektar vid olika avkastningsförmåga och virkespris (hjälpstabell) ävensom de särskilda anvisningar för verkställande av taxering av skogsmark och växande skog, som kunna finnas erforderliga för en riktig tillämpning av de föreskrivna taxeringsgrunderna, såsom om medelbonitet och genomsnittligt rotvärde för varje kommun i länet samt om virkesprisens beräkning med hänsyn till olika utdrivningsförhållanden, olika flottnings- och andra transportkostnader, olika grovlek och därav betingat olika värde å det virke, som kan regelmässigt utvinnas å en viss bonitet, med mera dylikt. Finnes lämpligt upprätta olika hjälptabeller och anvisningar för skilda delar av länet, må sådant ske.

62 §.

2 mom. Vid beredningsnämndens — — — tillämpade priser. Finnas inom distriktet fastigheter med skog, bör i redogörelsen tillika lämnas upplysning om de anvisningar, som i fråga om värdesättning av skogsmark och växande skog lämnats vid det ovan omförmälda sammanträdet. Redogörelsen ävensom beredningsnämndens mening härom böra protokollföras.

Härefter åligger — — — i distriktet.

65 §.

Ordförande i — — — 64 a §;

b) att före fastighetstaxeringsnämndens sammanträde granska de från beredningsnämndernas ordförande enligt 64 § inkomna längderna och övriga handlingar och därvid särskilt undersöka, huru beredningsnämnderna tillämpat de enhetsvärden, som föreslagits vid det i 59 § 1 mom. omförmälda sammanträdet, samt de värderingsgrunder i övrigt, som å detta sammanträde ansetts böra komma till användning inom vederbörande beredningsdistrikt, ävensom i vad mån beredningsnämnderna vid uppskattning av relativa skogstillgången för fastighet med växande skog kommit till skäligen resultat;

c) att vidtaga — — — och längder.

Ordförande i — — — d) sägs.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.